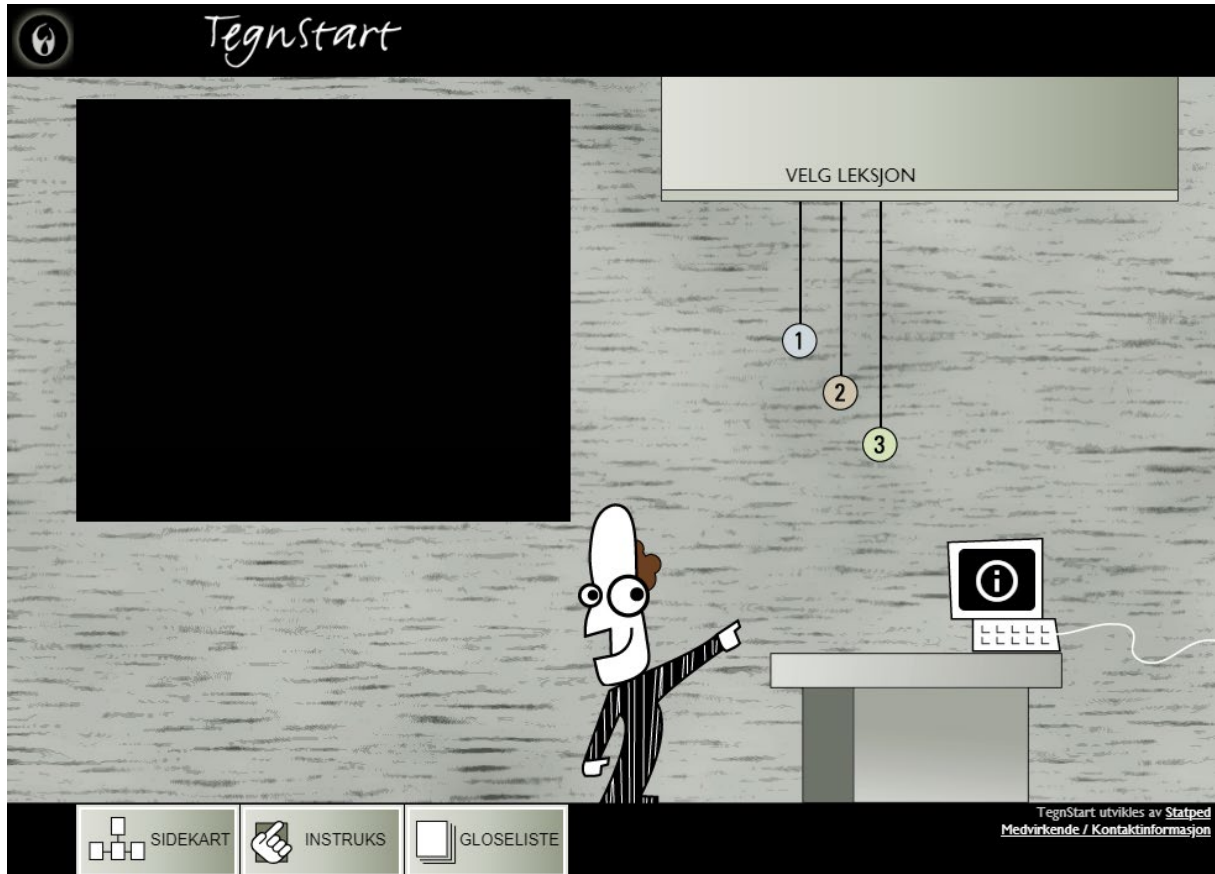

TegnStart på nett

2016/RB81602

Sluttrapport

Dette prosjektet er støttet av ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering gjennom Norges Døveforbund.

1) Bakgrunn for prosjektet

TegnStart¹ var en språkprogramserie i tegnspråk på CD-ROM. TegnStart-serien er et interaktivt PC-program med mange ulike aktiviteter for å støtte læring av norsk tegnspråk. Serien erstatter ikke «ekte» tegnspråkkurs, men egner seg som en innføring for nybegynnere og som et supplement i organisert tegnspråkundervisning eller til foreldre som følger «Se mitt språk».

Målet med TegnStart-serien er å gi nybegynnere:

- en gryende forståelse av hva tegnspråk er
- ferdigheter til å avlese og produsere tegnspråklige ytringer slik at en våger å bruke sin nyervervede tegnspråkkompetanse i møte med døve
- inspirasjon til å lære mer tegnspråk

TegnStart-serien gir deg mulighet til å avlese tegnspråk samtidig som du har tilgang til en norsk oversettelse på både setnings- og tegnnivå. Språkprogrammet rommer ulike øvelser som spenner fra gloseøvelser og grammatikkøvelser til kommunikative øvelser. Det er knyttet noe teori til de emnene det fokuseres på i øvelsene.

Dette har vært det eneste materiellet som egner seg til selvstudium for de som vil lære norsk tegnspråk. Mange steder i landet er det ingen tilbud om tegnspråkkurs, så derfor har denne serien vært svært populær og mye brukt. Innholdsmessig og pedagogisk er det et utmerket produkt.

Problemet er nå at tiden har løpt fra teknologien som ble brukt når dette ble utviklet. TegnStart leveres på CD-ROM, og det er etter hvert blitt svært få nye PCer som leveres med CD-ROM-leser. Programmet krever installasjon, og vi opplever at det ikke fungerer på en del PCer. I dag er det mest vanlig at slike ressurser finnes på nett og kan kjøres i en nettleser. Mange foretrekker også å bruke nettbrett og smarttelefoner, slik at man ikke blir bundet til en PC. Det oppsto derfor et stort behov for å gjøre TegnStart tilgjengelig på nett og på mobile plattformer.

¹ <http://www.acm.no/tegnstart/>

2) Målsetting og målgruppe for prosjektet

TegnStart har blitt svært populært, og CD-ROMene er solgt i ca. 5.000 eksemplarer.

Man var imidlertid avhengig av å installere TegnStart på en PC, og det ble en stor etterspørsel etter muligheten til å bruke TegnStart på nett og på mobile plattformer. Dette gir mye større fleksibilitet i forhold til bruken – i dagliglivet, i barnehagen og i skolen. Det er av stor betydning at det blir lagt til rette for at materiell til selvstudium i tegnspråk er lett tilgjengelig.

Målet med dette prosjektet var å gjøre TegnStart tilgjengelig på nett (gjennom nettleser) på alle plattformer (PC, Mac og nettbrett).

Målgruppen er alle som vil lære seg tegnspråk.

- Foreldre, familie, venner, klassekamerater og naboer til døve barn
- Lærere og barnehagepersonale
- Medisinsk og sosialfaglig personale
- Studenter
- Tolkeutdanningen
- Alle andre som vil lære tegnspråk

3) Prosjektgjennomføring og metode

Statped (avdeling for læringsressurser og teknologiutvikling, Trondheim) har hovedansvar for gjennomføring av prosjektet.

Avdelingen har lang erfaring i denne typen utviklingsarbeid, og vi har egne utviklingsressurser både på tegnspråk, læremiddelutvikling, design, programmering og app-utvikling. I dette prosjektet har det meste av ressursene gått med til programmering.

Målet var å få all tidligere funksjonalitet til å fungere i nettleser på PC, Mac og nettbrett. Den gamle versjonen var programmert i Director, og det var brukt mye avansert funksjonalitet som var komplisert å gjenskape i HTML. Prosjektet var derfor nybrottsarbeid på programmeringssiden, men det var også en del spesielle utfordringer på videoteknologi.

TegnStart er et opplæringsprogram i tegnspråk, der det tegnspråklige innholdet presenteres i et videoformat. Det var en stor utfordring å få god nøyaktighet på videoavspilling (spille av ett enkelt tegn i en lengre sekvens krever millisekunds nøyaktighet), og også å oppnå kjapp responstid når man skal «hoppe» i lengre videofiler. Slike problemstillinger er nokså spesielle for vårt fagområde, så det er ikke lett å finne ferdige tekniske løsninger på disse problemene.

I samråd med pedagogene som har utviklet programmet ble det gjort noen mindre endringer i virkemåte, men alle moduler er beholdt og omprogrammert og har samme læringsinnhold som tidligere.

4) Resultater og vurdering

Det er for tiden en stor språkpolitisk satsning på tegnspråk, og dette prosjektet vil være et bidrag til å kunne realisere målene i satsningen. Når TegnStart nå er gratis tilgjengelig på nett og kan brukes også på mobile plattformer, vil tegnspråkopplæring bli mye mer tilgjengelig for alle.

Prosjektet vil derfor være et viktig bidrag til at flere får kompetanse på tegnspråk. For de som ikke har tilgang eller mulighet til å gå på tegnspråkkurs eller å lære tegnspråk «naturlig» i tegnspråkmiljøer, finnes det egentlig ikke mange alternativ til TegnStart. Det finnes en tegnordbok på nett, men man lærer like lite norsk tegnspråk av å slå opp i en ordbok som man kan lære norsk språk gjennom å slå opp i en norsk ordbok.

Når foreldre, familie, venner, lærere, tolker og andre fagpersoner får høyere tegnspråkkompetanse vil dette klart bedre livssituasjonen for døve i Norge. Kommunikasjon med omverdenen er av avgjørende betydning for alle mennesker både i dagligliv, yrke og utdanning.

5) Oppsummering

Prosjektet vil kunne øke levetiden for et meget bra produkt. Det vil gi mulighet for alle til å begynne å lære tegnspråk – også for de som ikke har mulighet til å delta på kurs eller utdanningstilbud. Når flere lærer tegnspråk vil dette være et viktig bidrag til å bedre tegnbrukeres muligheter til å kunne kommunisere med andre mennesker.

At flere får kompetanse i tegnspråk vil også styrke norsk tegnspråk. I Språkrådets arbeid med å ta vare på og styrke norsk tegnspråk vektlegges områdene; levende og sterke tegnspråklige arenaer, kompetanse knyttet til norsk tegnspråk og språkholdninger.

Statped vil videreutvikle og vedlikeholde TegnStart som en gratis tjeneste til brukerne.

Linker

TegnStart på nett: <http://www.acm.no/tegnstart/web/#velkommen>

TegnStart på Statped.no: <http://www.statped.no/tegnstart>

TegnStart veiledning: <http://www.acm.no/tegnstart>